

Sygn. akt III CSK 207/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa A. O.
przeciwko Gminie Miasta N., Spółdzielni [...] w N.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej Firmy Handlowo-
Usługowej "S." sp.j.
o stwierdzenie nieważności umowy i zapłatę
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 października 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 października 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) odstępuje od obciążenia powódki kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanych i interwenienta ubocznego.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. – stanowią podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powódka A.O. we wniesionej skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 października 2015 r. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparła na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej.

Odwołując się do treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia wskazać należy, że nie zostały przez skarżącą przedstawione wystraszające motywy pozwalające na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera przekonujących argumentów wykazujących oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej powódka wiązała z zarzutami naruszenia prawa procesowego na skutek pominięcia przez Sąd Apelacyjny okoliczności w postaci wydania przez Naczelnego Sąd Administracyjny wyroku z dnia 1 kwietnia 2014 r., I OSK 2439/13, którym uchylono wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 13 czerwca 2013 r., I Sa/Wa (...) oraz decyzję Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 stycznia 2013 r., którą uchylono decyzję Wojewody [...] z dnia 14 maja 2012 r. stwierdzającą nieważność decyzji Naczelnika Powiatu w N. z dnia 13 marca 1975 r. w części dotyczącej punktów 11, 12 oraz 35, co – zdaniem powódka – potwierdza trafność tej ostatniej decyzji. Jak bowiem wynika z uzasadnienia powołanego wyżej wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego, do wydania tej ostatniej decyzji doszło z rażącym naruszeniem prawa w rozumieniu przepisów k.p.a. Jednocześnie w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podano, że nadal toczy się postępowanie w tej sprawie, w której w dniu 5 maja 2015 r. Minister Infrastruktury i Rozwoju wydał decyzję (znak: [...]), mocą której uchylił decyzję Wojewody [...] z dnia 14 maja 2012 r. w zakresie dotyczącym decyzji Naczelnika Powiatu w N. z dnia 13 marca 1975 r. i stwierdził je wydanie – w części dotyczącej punktów 11, 12 oraz 35 – z naruszeniem prawa.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej spowodowanej naruszeniem przepisów postępowania można mówić jedynie wtedy, gdy strona nie tylko wykaże, iż doszło do naruszenia tych przepisów, ale jednocześnie, gdy w wysokim stopniu uprawdopodobni, że uchybienia tym przepisom mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Zgodnie bowiem z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej mogą być zarzuty naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik postępowania. Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika, że w dniu wydania wyroku zaskarżonego skargą kasacyjną nie było (i nadal nie ma) ostatecznej decyzji administracyjnej stwierdzającej nieważność decyzji wywłaszczeniowej z 1975 r. Ocena prawna wyrażona w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego, że decyzja wywłaszczeniowa została wydana z rażącym naruszeniem prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. nie przesądzała o unicestwieniu skutków prawnych tej decyzji. Zarzucane uchybienia procesowe nie miały więc istotnego wpływu na wynik

postępowania, gdyż nawet uwzględnienie powołanego przez skarżącą wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 1 kwietnia 2014 r. nie mogło stanowić podstawy do ustalenia – na czym skonstruowane są zarzuty naruszenia prawa materialnego wypełniające podstawę kasacyjną z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. - że przedmiotem umowy kwestionowanej w pozwie była nieruchomość, która w dniu jej zawarcia nie stanowiła własności ani Państwa, ani Gminy Miasta N. Z uwagi na to, że nadal toczy się postępowanie administracyjne dotyczące decyzji wydanej w 1975 r., dodać należy, iż w skardze kasacyjnej nie sformułowano zarzutu naruszenia art. 177 § 1 pkt 3 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., co również miało wpływ na ocenę, że skargi kasacyjnej nie można uznać za oczywiście uzasadnionej.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W przedmiocie odstąpienia od obciążania powódki kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanych i interwenienta ubocznego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. uwzględniając szczególne okoliczności, które spowodowały spór sądowy oraz trudną sytuację materialną powódki.